

**PEDAGOĢISKO UN PSIHOLOĢISKO
NOVĒROJUMU PRAKSE – 2.KURSS
STUDIJU PROGRAMMA “PIRMSIZGLĪTĪBAS IESTĀDES SKOLOTĀJS”
2004./2005. ST.G.**

Prakses ilgums 8 nedēļas. Katrā nedēļā ir plānota atsevišķas tēmas izpēte un darbs kopā ar pētniekiem. Students strādā pēc šādas shēmas:

1. Ievadsemināri;
2. Darbs izglītības iestādē (vienu dienu nedēļā);
3. Noslēguma diskusija;
4. Darbs ar pētniekiem.

Pirms semināra studentam ir jāiepazīstas ar docētāju sagatavoto literatūras klāstu par pētāmo tēmu. Semināra laikā tiek izdiskutēta pētāmā problēma un tiek precizēta uzdevumu veikšanas kārtība. Students dodas realizēt prakses uzdevumus pirmsizglītības iestādes izglītības iestādē un dienu pēc tam piedalās noslēguma diskusijā. Darbs ar pētniekiem notiek pēc atsevišķas programmas.

Nedēļa	Tēma
	Pedagoģiskās prakses ievadkonference
1.NEDĒĻA	Bērna aktivitātes novērošana rotaļās
2.NEDĒĻA	Bērna „Es” izpratnes izpēte vēlākā pirmsizglītības iestādes vecumposmā.
3.NEDĒĻA	Saskarsmes īpatnību novērošana
4.NEDĒĻA	Sadarbības prasmju novērošana
5.NEDĒĻA	Sīkās motorikas izpēte
6. NEDĒĻA	Valodas attīstības izvērtējums vecākā pirmsizglītības iestādes vecumā
7.NEDĒĻA	Radošās darbības raksturojums
8.NEDĒĻA	Materiālu sagatavošana, apkopošana, analīze, noformēšana, prezentāciju sagatavošana.
	Prakses noslēguma konference – prezentācijas

PEDAGOĢISKO UN PSIHOĢISKO NOVĒROJUMU PRAKSES UZDEVUMI

2.kurss

PRAKSES MĒRKIS:

Sasaistīt pedagoģijas un psiholoģijas teorētiskās atziņas ar skolotāja praktisko darbību.

PRAKSES UZDEVUMI:

1. Veikt apgūto teorētisko zināšanu pašanalīzi;
2. Novērot pedagoģisko procesu izglītības iestādē;
3. Izanalizēt mācību un audzināšanas procesa pedagoģiskos un psiholoģiskos pamatus;
4. Novērtēt skolotāja attieksmi pret mācību un audzināšanas darbu;
5. Novērtēt bērnu attieksmi pret mācīšanu un mācīšanos;
6. Aprakstīt bērnu emocionālos stāvokļus nodarbības gaitā (noskaņojums, afektīvie uzliesmojumi, iedvesma, kaislīguma parādīšanās un tml.)
7. Attīstīt pētnieciskā darba iemaņas.

PRAKSES NORISE

Prakses ilgums ir astoņas nedēļas. Prakses laikā ir jāveic uzdevumus pedagoģijā, psiholoģijā un pētniecībā. Katrā prakses nedēļā ir jāizpēta noteikta tēma. Vienu dienu nedēļā students ir izglītības iestādē. Katru nedēļu notiek ievad. un noslēguma seminārs apakšgrupā. Ievadseminārā tiek precizēta pētāmā tēma, noskaidroti veicamie uzdevumi un detalizētas palīgmateriālu izmantošanas iespējas. Noslēguma seminārā students piedāvā novērošanas laikā iegūto rezultātu interpretāciju.

1. Ievadkonference. Iepazīšanās ar prakses mērķi, uzdevumiem, prasībām, prakses nolikumu un dokumentāciju.
2. Līdzdalība Pedagoģijas katedras un Pedagoģiskās psiholoģijas katedras docētāju vadītajos semināros.
3. Pētnieciskā darba veikšana.
4. Patstāvīgais darbs izglītības iestādē.
5. Noslēguma konference. Prakses aizstāvēšana un prezentācija.

PRAKSES PLĀNS:

1. NEDĒĻA

IEVADKONFERENCE:

- § Iepazīstināšana ar prakses uzdevumiem un norises specifiku.
- § Organizatorisko jautājumu apspriede.

1. IZGLĪTĪBAS IESTĀDES VIDES RAKSTUROJUMS

Vispārīgas ziņas, kontaktinformācija (adrese, telefoni, e-pasts) iestādes vadība. Daži fakti par mācību iestādes vēsturi (dibināšanu, ievērojamākajiem vēstures notikumiem, tradīcijām, u.c.) Interesanti fakti, notikumi no mācību iestādes dzīves (ja tādi ir) piem., tradīcijas, sadarbības partneri, apbalvojumi, iesaistīšanās projektos un tml.)

Rakstot novērojumus, akcentējiet zemāk minētos jautājumus:

a) Mācību iestādes apkārtnes raksturojums. Izglītības iestādes izvietojums. Bērnu biežāk apmeklētās vietas- izglītības iestādes un tuvākā apkārtnē. Kāpēc tieši šīs vietas? Vai ir ievēroti bērnu drošības un veselības nosacījumi?

b) Mācību iestādes darba vides raksturojums: Kā iekārtotas grupas? Vai iekārtojums ir adekvāts? Kā iekārtotas un kādiem mērķiem tiek lietotas citas telpas? Kā mācību iestāde ir nodrošināta ar mācību līdzekļiem? Kādā stāvoklī ir mācību iestādes apkārtnē un telpas? Vai telpā ir pietiekams apgaismojums? Kā apgaismojums ietekmē mācību vielas uztveri? Vai tiek ievērotas higiēnas normas telpā? Vai iekārtojums, jūsuprāt ir gaumīgs? Kā notiek telpu vēdināšana? Vai gaisa temperatūra telpā atbilst normai? Vai ārējais skaņu fons netraucē mācību darbam? Vai telpas iekārtojums paredz iespējas variēt darbības veidus (individuāli, grupās, pāri un tml.)

1.2. NOSLĒGUMA DISKUSIJA PAR IEGŪTAJEM, APSTRĀDĀTAJEM UN IZANALIZĒTAJEM REZULTĀTIEM

Pirmās prakses nedēļas laikā sagatavot paveikto uzdevumu aprakstu.

1.3. PĒTNIECISKAIS DARBS

2.NEDĒĻA: 2. PEDAGOGISKO UZDEVUMU RISINĀŠANAS PEDAGOGISKIE UN PSIHOLOĢISKIE ASPEKTI: MĀCĪBU PROCESA NOVĒROŠANA

2.1. NOVĒROŠANA MĀCĪBU PROCESA LAIKĀ

1.Kādu darbu veic bērns? Vai viņš ievēroja, ka citi bērni piedalās? Vai viņš to darīja pēc savas iniciatīvas? Cits kaut kas?

2.Aprakstiet apstākļus. Kurš ir līdzās? Kas notiek telpā?

3.Kāda ir bērna reakcija uz to, ko viņš dara? Kāds ir viņa noskaņojums vai balss tonis? (Piemēram, vai viņš ir atbrīvojies, sasprindzis, nopietns, izklaidīgs, satraukts, aizvainots, nobažījies vai kā savādāk)?

4.Kā bērns tiek galā ar sevi? Vai viņš ir pašpārliecināts un kompetents? Vai viņš ir neveikls, tūļīgs, bezpalīdzīgs? Vai viņa kompetences līmenis atbilst viņa vecumam?

5. Ko skolotāja sagaida no bērna? Vai bērns zina, ko skolotāja no viņa sagaida? Kā jūs to zināt?

6. Kāda ir bērna izpratne par to, ko dara šajā ikdienas nodarbē un kāpēc viņš to dara? Vai tā bērnam ir jauna pieredze vai pārveidota rutīna?

7. Vai bērns sadarbojas ar citiem bērniem? Ar skolotāju? Kādā veidā?

2.2. BĒRNU MĀCĪBU INTERESES UN MOTĪVI

Izpētīt interesi un motivāciju kā bērna sekmīguma nepieciešamu nosacījumu.

1. Teorētisko atziņu par interesi un motivāciju izpratne

2. Novērošanas gaitas sagatavošana.

3. Novērošanas procesa zīmīgākie akcenti:

§ Kas veicina intereses uzturēšanu pret mācību vielas apguvei nodarbības laikā?

§ Kas tieši izraisa interesi konkrētā priekšmeta apgūvē?

§ Kā skolotājs uztur bērnu interesi pret mācībām nodarbības laikā?

§ Saskatīt vadošus uzvedības motīvus bērnu rīcībā? Kas stimulē noteikta veida uzvedību: skolotāja atzīme, skolotāja īpašības, vecāku kontrole un tml.

§ Zinātkāres attīstība nodarbībās.

2.3. NOSLĒGUMA DISKUSIJA PAR IEGŪTAJEM, APSTRĀDĀTAJEM UN IZANALIZĒTAJEM REZULTĀTIEM

Pirmās prakses nedēļas laikā sagatavot paveikto uzdevumu aprakstu.

2.4. PĒTNIECISKAIS DARBS

3.NEDĒĻA

SEMINĀRI PA APAKŠGRUPĀM:

- § iepazīstināšana ar prakses uzdevumiem un norises specifiku;
- § pedagoģisko situāciju modelēšana.

3. PEDAGOĢISKO UZDEVUMU RISINĀŠANAS PEDAGOĢISKIE UN PSIHOĻOĢISKIE ASPEKTI: BĒRNU SAVSTARPĒJO ATTIECĪBU UN SASKARSMES ĪPATNĪBU NOVĒROŠANA

3.1. BĒRNU SASKARSMES NOVĒROŠANA

1. Kāda ir situācija, kurā notiek saskarsme?
2. Vai apstākļos ir kaut kas neparasts, jauns? (piem., nav ieradies iemīļotais skolotājs, bērniem tiek skaidrots jauns materiāls? Cits bērns, ar kuru pētāmajam bērnam ir problēmas, nav ieradies, utt.)
3. Kurš kuram piegāja klāt? Kāda bija pieejas kvalitāte (tieša, svārstīga, caur materiāliem, utt.) Kādā formā tā notika? Vai skolotājs vai pats bērns to uzsāka? Kā bērni kontaktējas viens ar otru? Tieši vai netieši? Vai viņš ir līderis vai sekotājs? Kā bērns, kuram piegāja klāt, reaģēja uz šo faktu?
4. Vai jūs ievērojāt kaut ko neparastu savā pētāmajā bērnā pirms jūs šodien uzsākat formālo novērošanu? (piem., vēla ierašanās, neparasti kluss vai saspringts, ieradās pēc slimošanas, noguris, utt.)
5. Kādas ir neverbālās norādes, kas atklāj saskarsmes toni? (Novērojiet bērna sejas izteiksmes, kā bērni kustina savu ķermeni, cik daudz un kādas saskarsmē ir tās neverbālās formas).
6. Ko bērni saka viens otram, un kādā veidā viņi to dara? Kāda ir balss, ritma un runas ātruma kvalitāte? Kā viņi viens uz otru reaģē?
7. Kādas jūtas tiek rosinātas šajā saskarsmē? Kā bērns ar tām tiek galā?
8. Ko bērns sagaida no otra bērna? Ko otrs bērns sagaida no viņa?
9. Kā pētāmais bērns izturas pret citiem bērniem? Kā citi bērni izturas pret viņu?
10. Ja bērns savstarpēji nesadarbojas ar citiem bērniem, ko viņš dara tā vietā? Kādā veidā bērns izvairās no saskarsmes? Kādus signālus viņš raida? Kā viņš to dara - ar vārdiem, kustībām vai kādā citā individuālā veidā? Ja viņš nesadarbojas ar citiem bērniem, vai viņš vispār apzinās pārējo klātbūtni?

3.2. STARPPERSONU ATTIECĪBAS

Novērot bērnu savstarpējās attiecības.

1. Teorētisko atziņu par savstarpējo attiecību būtības izpratne vecuma īpatnību kontekstā.
2. Novērošanas gaitas sagatavošana.
3. Novērošanas procesa zīmīgākie akcenti:

§ Fiksēt formālo un neformālo lomu veikšanas īpatnības

§ Atzīmēt sociālā statusa akcentējamās izpausmes

§ Kam ir lielāka autoritāte un ietekmes spējas: kā viņi reaģē uz savu sociālo saturu?

§ Kas atrodas ārpus attiecību lika („atstumtie”) Kā viņi reaģē uz savu sociālo statusu?

§ Vai ir skolotāja ietekme uz audzēkņu savstarpējām attiecībām? Vai tā ir pozitīva vai negatīva?

3.3. NOSLĒGUMA DISKUSIJA PAR IEGŪTAJIEM, APSTRĀDĀTAJIEM UN IZANALIZĒTAJIEM REZULTĀTIEM

Prakses nedēļas laikā sagatavot paveikto uzdevumu aprakstu.

3.4. PĒTNIECISKAIS DARBS

4. NEDEĻA

SEMINĀRI PA APAKŠGRUPĀM:

Iepazīstināšana ar prakses uzdevumiem un norises specifiku

1. PEDAGOĢISKO UZDEVUMU RISINĀŠANAS PEDAGOĢISKIE UN PSIHOLOĢISKIE ASPEKTI: BĒRNU IZZIŅAS DARBĪBAS – UZMANĪBAS NOVĒROŠANA

4.1. UZMANĪBAS KONCENTRĒŠANA NODARBĪBAS LAIKĀ

Kāda atmosfēra valda telpā? Trokšņaina? Klusa? Mierīga? Saspringta? Vai ir sadzirdams blakustelpās notiekošais?

Kas šajā brīdī tiek sagaidīts no grupas? Vai bērns zina un saprot, ko no viņa sagaida? Kādas jūtas ir norādes, kas liecina, ka bērns saprot vai nesaprot to?

Kāda ir pieeja materiāliem vai aktivitātēm? Vai bērns iesākumā ir lēns vai viņš uzreiz ķeras pie lietas? Vai viņš šķiet atbrīvots, lai veiktu darbību, vai nekontrolējams, vai norūpējies, vai atturīgs? Vai bērns izmanto materiālus tādā veidā, kādā pedagogs to paredzējis jeb vai viņam ir pašam savs un/vai personiski radošs veids, kā pētīt materiālu?

Vai jūs varat pateikt, cik ieinteresēts šajā aktivitātē ir bērns? Cik labi viņš koncentrējas? Uz cik ilgu laiku? Cik bieži viņš apstājas un lūkojas apkārt uz citiem bērniem? Kāda ir viņa sejas izteiksme?

Kāda ir bērna enerģijas kvalitāte? Vai viņš uzdevumu veic apātiski, strādā ātri un pavisā, darbojas salīdzinoši vienmērīgi vai strādā "ar izrāvieniem"? Kur viņš izlieto savu enerģiju? Sarunājoties ar citiem? Kustoties?

Vai novērošanas laikā bērns izdod kādas skaņas? Vai viņš dungo, dzied, svilpo, murmina, sarunājas? Vai viņš runā pie sevis? Vai viņš sarunājas ar citiem? Vai citi bērni viņam atbild? Cik izveicīgi viņš lieto valodu, lai sazinātos? Kādas citas komunikācijas formas viņš izmanto?

4.2. BĒRNU UZMANĪBA NODARBĪBAS LAIKĀ

Izpētīt uzmanības īpatnības vecumposma kontekstā.

1. Teorētisko atziņu par uzmanības procesu izpratne vecuma īpatnību kontekstā.
2. Novērošanas gaitas sagatavošana.
3. Novērošanas procesa zīmīgākie akcenti:

§ Fiksēt bērnu uzmanīguma /neuzmanīguma izpausmes nodarbības laikā (attēlot shematiski)

§ Nosauciet vadošo uzmanības veidu jaunās mācību vielas skaidrošanas procesā.

§ Kāpēc skolotāja darbā nodarbības sākumā ir visgrūtākā nodarbības daļa? Kā skolotājs pārvalda šādas uzmanības īpašības: pārslēgšana, koncentrēšana.

§ Vai ir pieļaujamas ilgstošas pauzes nodarbības laikā? Pamatot, balstoties uz uzmanības īpašību izpausmju īpatnību?

§ Vai nodarbības laikā ir nepieciešamas dažādas darbības formas?

4.3. NOSLĒGUMA DISKUSIJA PAR IEGŪTAJĪEM, APSTRĀDĀTAJĪEM UN IZANALIZĒTAJĪEM REZULTĀTIEM

Pirmās prakses nedēļas laikā sagatavot paveikto uzdevumu aprakstu.

4.4. PĒTNIECISKAIS DARBS

5.NEDĒĻA

SEMINĀRI PA APAKŠGRUPĀM:

Iepazīstināšana ar prakses uzdevumiem un norises specifiku

5. PEDAGOĢISKO UZDEVUMU RISINĀŠANAS PEDAGOĢISKIE UN PSIHOĻOĢISKIE ASPEKTI: BĒRNU IZZIŅAS DARBĪBAS – KRITISKĀS DOMĀŠANAS UN IEGAUMĒŠANAS NOVĒROŠANA

5.1. KRITISKĀS DOMĀŠANAS PRASMJU MĀCĪŠANA

1. Vai skolotājs veicina prāta darbības veidus:

- § Atcerēšanās (faktu, priekšstatu un jēdzienu atjaunošana atmiņā)
- § Reproducēšana (sekošana paraugam vai algoritmam)
- § Pamatošana (konkrēta gadījuma skaidrošana ar vispārīgu principu vai jēdzienu)
- § Reorganizēšana (uzdevuma sākotnējo datu pārveidošana par jaunu problēmsituāciju, kas ļauj atrast oriģinālu risinājumu)
- § Saistīšana (jauniegūtu zināšanu sasaistīšana ar agrāk apgūto vai personīgo pieredzi)
- § Refleksija (pašas domas un tās rašanās iemeslu izpēte).

2. Kādas paņēmienus skolotājs izmanto bērna mācīšanās procesa pašregulācijas prasmju veidošanā?

5.2.MĀCĪBU VIELAS IEGAUMĒŠANAS UN ATVEIDOŠANAS ĪPATNĪBAS

Izpētīt atmiņas veidu vecumposma kontekstā.

1. Teorētisko atziņu izpratne par atmiņas vadošo veidu un iegaumēšanas procesu vecuma īpatnību kontekstā.
2. Novērošanas gaitas sagatavošana.
3. Novērošanas procesa zīmīgākie akcenti:
 - § Kā ietekmē iegaumēšanu bērna attieksme pret mācīšanos?(Izpratne, interese, attieksme pret skolotāju, attieksme pret sevi, uzvedības mērķi utt..)
 - § Kā tiek organizēta mācību vielas atkārtošana un atprasīšana?
 - § Kā skolotājs ņem vērā vielas aizmiršanu?
 - § Kāpēc bērni vienu tēmu iegaumē labāk nekā citu?

5.3. NOSLĒGUMA DISKUSIJA PAR IEGŪTAJĒM, APSTRĀDĀTAJĒM UN IZANALIZĒTAJĒM REZULTĀTIEM

Prakses nedēļas laikā sagatavot paveikto uzdevumu aprakstu.

5.4. PĒTNIECISKAIS DARBS

6. NEDĒĻA

6. PEDAGOĢISKO UZDEVUMU RISINĀŠANAS PEDAGOĢISKIE UN PSIHOLOĢISKIE ASPEKTI: BĒRNU DARBĪBAS IZVĒRTĒŠANA MĀCĪBU PROCESĀ

6.1. VĒRTĒŠANA MĀCĪBU PROCESĀ

1. Cik bieži tiek liktas atzīmes?
2. Vai tiek izmantots t.s. "uzkrāšanas princips" gala vērtēšanā?
3. Kādi ir vērtēšanas paņēmieni: kontroldarbi, mutvārdu atbildes, mājas darbi, sasnieguma testi utt.
4. Vai skolotājs apzinās vērtēšanas kritērijus?
5. Vai kritēriji atbilst bērnu vecumposma un individuālām īpatnībām?
6. Kādam nolūkam vērtē? (ieraduma pēc, atgriezeniskās saites sniegšanai, bērna darbības uzlabošanai, vecāku informēšanai, atskaitei administrācijai).
7. Ko vērtē? (bērnu, mācību darba rezultātus, zināšanas, spējas, personību un tās attīstību).

6.2. BĒRNA SPĒJU IZPAUSMES ĪPATNĪBAS

Izpētīt spējas kā mācību vielas veiksmīgas apguves nosacījumu

1. Teorētisko atziņu izpratne par spējām vecuma īpatnību kontekstā.
2. Novērošanas gaitas sagatavošana.
3. Novērošanas procesa zīmīgākie akcenti:
 - § Vai ir bērni ar spilgti izteiktām spējām kādā no mācību priekšmetiem? Kā tās izpaužas?
 - § Vai eksistē saistība starp zināšanām, iemaņām, prasmēm un spēju attīstības procesu?
 - § Vai ir organizēts darbs ar bērniem, kuriem ir noteiktas spējas kādā no mācību priekšmetiem?

6.3. NOSLĒGUMA DISKUSIJA PAR IEGŪTAJĒM, APSTRĀDĀTAJĒM UN IZANALIZĒTAJĒM REZULTĀTIEM

Prakses nedēļas laikā sagatavot paveikto uzdevumu aprakstu.

6.4. PĒTNIECISKAIS DARBS

7. NEDĒĻA

SEMINĀRI PA APAKŠGRUPĀM:

Iepazīstināšana ar prakses uzdevumiem un norises specifiku

7.PEDAGOĢISKO UZDEVUMU RISINĀŠANAS PEDAGOĢISKIE UN PSIHOLOĢISKIE ASPEKTI

7.1. DOMĀŠANAS ĪPATNĪBU NOVĒROŠANA MĀCĪBU PROCESĀ

Izdarīt secinājumus par domāšanas norises vecumposmu īpatnībām.

1. Teorētisko atziņu izpratne par domāšanas procesu vecuma īpatnību kontekstā.
2. Novērošanas gaitas sagatavošana.
3. Novērošanas procesa zīmīgākie akcenti:
 - § Noteikt domāšanas pamatveidu?
 - § Kādas domāšanas īpašības izpaužas nodarbības laikā?
 - § Vai ietekmē nodarbības saturu uz domāšanas procesa stimulēšanu?
 - § Kādā mērā bērniem ir attīstītas tādas domāšanas individuālās īpašības kā lokanība un patstāvīgums?
 - § Vai bērni nodarbībās izmanto dažādus domāšanas risināšanas paņēmienus?
 - § Vai bērniem piemīt analīzes spējas: izcelt galveno un sekundāro?

7.2. NOSLĒGUMA DISKUSIJA PAR IEGŪTAJĒM, APSTRĀDĀTAJĒM UN IZANALIZĒTAJĒM REZULTĀTIEM

Prakses nedēļas laikā sagatavot paveikto uzdevumu aprakstu.

7.3. PĒTNIECISKAIS DARBS

8.NEDĒĻA

Patstāvīgais darbs:

- § materiālu sagatavošana, apkopošana, analīze, noformēšana;
- § prakses atskaites prezentācijas sagatavošana

NOSLĒGUMA KONFERENCE

PIELIKUMS

MĀCĪBU VIDES KOMPONENTU APRAKSTS

Uzdevums- aprakstiet pētāmo mācību vidi veidojošos komponentus

Mācību vidi veidojošie komponenti	Novērotie piemēri, komentāri
Telpas dizains un iekārtojums	
Skaņa	
Apgaismojums	
Temperatūra	
Krāsa, to saderība	
Mācību vietu izkārtojums	
Drošība	
Tehniskais nodrošinājums (audio, video utt.)	
Dažādu informācijas avotu izmantošana	
Iespējas variēt darbošanās veidus (individuāli, pārī, grupas, dažādi)	

5. PEDAGOĢISKO UZDEVUMU RISINĀŠANAS PEDAGOĢISKIE UN PSIHOĢISKIE ASPEKTI:

SKOLOTĀJA DARBĪBA BĒRNU MĀCĪŠANAS PROCESĀ: MĀCĪŠANA, STRATĒGIJAS, METODES, PAŅĒMIENI

6.1. MĀCĪŠANAS STRATĒGIJAS

1. Kāds ir mācīšanas stratēģijas mērķis?
2. Kādas mācīšanas stratēģijas skolotājs izmanto savā darbā?
3. Kādi faktori ietekmē mācīšanas stratēģijas izvēli?
4. Kāds ir mācīšanas konteksts?(fiziskā, sociālā, garīgā/ psiholoģiskā vide)

6.2. RADOŠAS UN REPRODUCĒJOŠAS IZTĒLES ATTĪSTĪBA MĀCĪBU PROCESĀ

Izpētīt iztēles attīstību vecumposma kontekstā.

1. Teorētisko atziņu izpratne par iztēles procesu vecuma īpatnību kontekstā.
2. Novērošanas gaitas sagatavošana.
3. Novērošanas procesa zīmīgākie akcenti:
 - § Vai radošums ietekmē jaunas vielas apgūvē?
 - § Kā skolotāja radošums izpaužas nodarbības laikā?
 - § Vai eksistē saistība starp radošo iztēli un bērna apgūto zināšanu daudzumu?
 - § Kā skolotājs attīsta bērna radošo un reproducējošo iztēli?

6.3. NOSLĒGUMA DISKUSIJA PAR IEGŪTAJĒM, APSTRĀDĀTAJĒM UN IZANALIZĒTAJĒM REZULTĀTIEM

Prakses nedēļas laikā sagatavot paveikto uzdevumu aprakstu.

6.4. PĒTNIECISKAIS DARBS

**NOVĒROŠANAS PRAKSES PĒTNIECĪBĀ
„SKOLOTĀJU IZGLĪTĪBA NĀKOTNEI” VĒRTĒJUMA KRITĒRIJI**

Individuālā atskaite		Punkti	Grupās atskaite	Punkti
1	IZGLĪTĪBAS MĒRĶA APSKATS:	3	Izglītības iestādes raksturojums	3
1.1.	Personīgais viedoklis un tā analīze		Noslēguma prezentācija	3
1.2.	Skolotāju skatījums un analīze	3		
1.3.	Dažādu respondentu aptauju rezultāti un analīze	3		
1.4.	Bērnu izpratne un iegūto datu interpretācija	3		
2	Literatūras analīze	3		

KOPĀ : 21 Punkti

Vērtējums:

10 balles - 21
9 balles – 20 -18
8 balles – 17-15
7 balles – 14- 12
6 balles- 11- 9
5 balles – 8-7

NOVĒROŠANAS PRAKSES VĒRTĒJUMA KRITĒRIJI

Individuālā atskaite		Punkti	Grupās atskaite	Punkti
1.	Tēmas teorētiskā analīze	3	Noslēguma prezentācija	3
2.	Novērošanas datu apkopojums	3		
3.	Teorijas un prakses iegūto datu analīze	3		
4.	Izglītības iestādes vides novērošana un analīze	3		
5.	Aktīva līdzdalība semināros	3		
6.	Prakses pašizvērtējums	3		

KOPĀ : 21 Punkti

Vērtējums:

10 balles - 21
9 balles – 20 -18
8 balles – 17-15
7 balles – 14- 12
6 balles- 11- 9
5 balles – 8-7

Nosaukums	Izglītība ilgtspējīgai attīstībai
Kursa līmenis (1,2,3,4,5,6,7,P)	1
Kredītpunkti	2
Apjoms (akadēmisko kontaktstundu skaits semestrī)	32
Zinātnes nozare	Pedagoģija
Zinātnes apakšnozare	Nozaru pedagoģija

Kursa autori (vārds uzvārds, struktūrvienība, amats)

Dr. ped. Ilga Salīte, pedagoģijas katedra, profesore

Priekšzināšanas (kursa nosaukums, programmas daļa, kurā kurss jāapgūst)

Vides izglītības kurss

Kursa anotācija:

Ilgspējīgas izglītības būtība:

Jēdzienu "ilgtspējīga attīstība", "ilgtspējība", "ilgtspējīga izglītība" saturs vēsturiskā attīstībā un pašreiz. ANO un UNESCO izsludinātās izglītības ilgtspējīgai attīstībai dekādes mērķis un uzdevumi. Ilgtspējīgas attīstības ekoloģiskais, sociālais un ekonomiskais aspekti un no tiem izrietošās problēmas izglītībā.

Ilgspējīgas izglītības mērķa filozofiskais pamats.

Ilgspējīgas attīstības principi, pieejas.

Darbības pētījuma pieeja ilgtspējīgas attīstības mērķa un uzdevumu realizēšanai.

Ilgspējīgas izglītības modeļa konstruēšana un pašizvērtēšana.

Kursa apraksts - plāns:

1. Ilgtspējīgas attīstības idejas rašanās, jēdziena satura attīstība, idejas pārveidošanās par lokālu un globālu sabiedrības attīstības un izglītības mērķi. Ilgtspējība kā attīstības procesa kvalitāti raksturojoša pazīme.
2. UNESCO un ANO aktivitātes ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izveidošanai globālā mērogā un aktivitāšu ierosināšana dažādos pasaules reģionos. Samiti, Gēteborgas konsultācijas, reģionālo darba grupu aktivitātes.
3. Ilgtspējīgas izglītības ekoloģiskais, sociālais un ekonomiskais aspekti un no tiem izrietošās problēmas izglītībā. Ekoloģisko attiecību konteksts - ekocentriska, antropocentriska, egocentriska tieksme. Identifikācija, refleksija, darbības pētījums. Sociālo attiecību konteksts – indivīds, kultūra, savstarpējā sakarība, attiecības - biotisks un abiotisks skatījums. Identifikācija, refleksija, darbības pētījums. Ekonomisko attiecību konteksts – patērētājs vai ekoloģisks, ilgtspējīgs cilvēks. Identifikācija, refleksija, darbības pētījums.
4. Ilgtspējīgas izglītības mērķa filozofiskais pamats (pieņēmumi un pieejas)
5. Ilgtspējīgas attīstības principi, pieejas (savstarpējās papildināšanās princips, lokālā un globālā saskaņošanās princips, garīgā un materiālā attiecību princips; adaptīvā menedžmenta pieeja, orientācijas uz saturu pieeja, vērtību pieeja, konstruktīvisma pieeja, kritiski – refleksīvā pieeja, mācīšanās vides radīšanas pieeja.
6. Darbības pētījuma pieeja ilgtspējīgas attīstības mērķa un uzdevumu realizēšanai.
7. Teorētiskā pamata kritiska izvērtēšana (Vernadska, Ora, Ness, Foksa, O'Sullivan u.c. autoru darbi)
8. Ilgtspējīgas izglītības modeļa konstruēšana un pašizvērtēšana.

Prasības kredītpunktu iegūšanai:

Ieskaite

Literatūra (01-mācību literatūra):

1. Agenda 21 Earth's Action Plan.- USA, 1993.- 683 p.
2. Berry T. The DREAM of the EARTH. USA.- Sierra club nature and natural philosophy library, 1988.- 247
3. Armstrong T. (1985) The Radiant Child. (*Starojošais bērns*)
4. Belickis I. (1995.) Izglītības humānā paradigma un Latvijas izglītības reforma
5. Braša A. "Vides izglītība pamatskolā".-R: Apgāds "Krauklītis", 1997.-
6. Dzīvosim dzīvo dzīvi (1996.), BVS.
7. Naess A. (1993.) Ecology, Community and Lifestyle.
8. Ness Ā. Dzīves filosofija. – Rīga: Norden AB, 2001. –208. lpp.
9. Nirenberg Jesse S. Getting Ihraigh to People,- Englewood Cliffs. N.J: Prentice – Hall, INC., 1969.
10. North R. Schools of Tomorrow. Education as if people matter. Green Books Hartland, Biddeford Devon UK, 1987.

– 150. p.

11. Orr W.D. Ecological literacy – education and the Transition to a Postmodern Word. State University of New York Press Albany, 1992. – 210. p.

12. PaiksG., Selbijs D. Pasaule ienāk klasē., LU EC Vide 197. lpp

13. Roszak T.(1992.) The Voice of the Earth

14. Siliņš E.I., Lielo pārvērtību meklējumos.

16. Sterling S. (1992.) Coming of age. A short history of Environmental Education.

17. Stola I. (2001) Vides izglītība pamatskolā, RaKa.

18. Vadlīnijas Vides izglītībai pamatskolā ISEC; Rīga 1-20

19. Vakarneidžels M., Rīss V. (1996.) Mūsu ekoloģiskās pēdas nospiedums., VARAM., Norden AB-2000

20. Vide un mūsu sabiedrība; Sorosa Fonds Latvija;1996., 245 lpp.

21. www.unesco.org.

22. www.liis.lv

Literatūra (02-papildliteratūra):

1.

Literatūra (03-ieteicamā periodika):

Vides vēstis

Kādām studiju programmām un to daļām (A, B, C, D) ir piederīgs šis kurss:

Kursa nosaukums angļu valodā: Education for sustainable development

Kursa anotācija angļu valodā:

Historical content and essence of notions “sustainable development”, “sustainability”, “sustainable education”. Aim and goals of Decade of education for sustainable development announced by UN and UNESCO. Environmental, social and economical aspects of sustainable development and educational problems arising from this content.

Philosophical foundation of aims of sustainable education.

Principle and approaches in sustainable development.

Action research approach in realization of aim and goals of sustainable development.

Construction of sustainable education vision and it’s critical self assessment.

Piezīmes: